

Akt nr:
O-E1a-0268

AU\$O-E1a-0268

0 1*0268

DIARIE Nr 16887
K. LANTMÄSSSTYRELSEN
10 OKT. 1938

Vattenavlopp
genom ägor hörande till
⁷
1/4 mtl. BERG 1
i Lane-Ryrs socken,
Göteborgs och Bohus län.
1937.

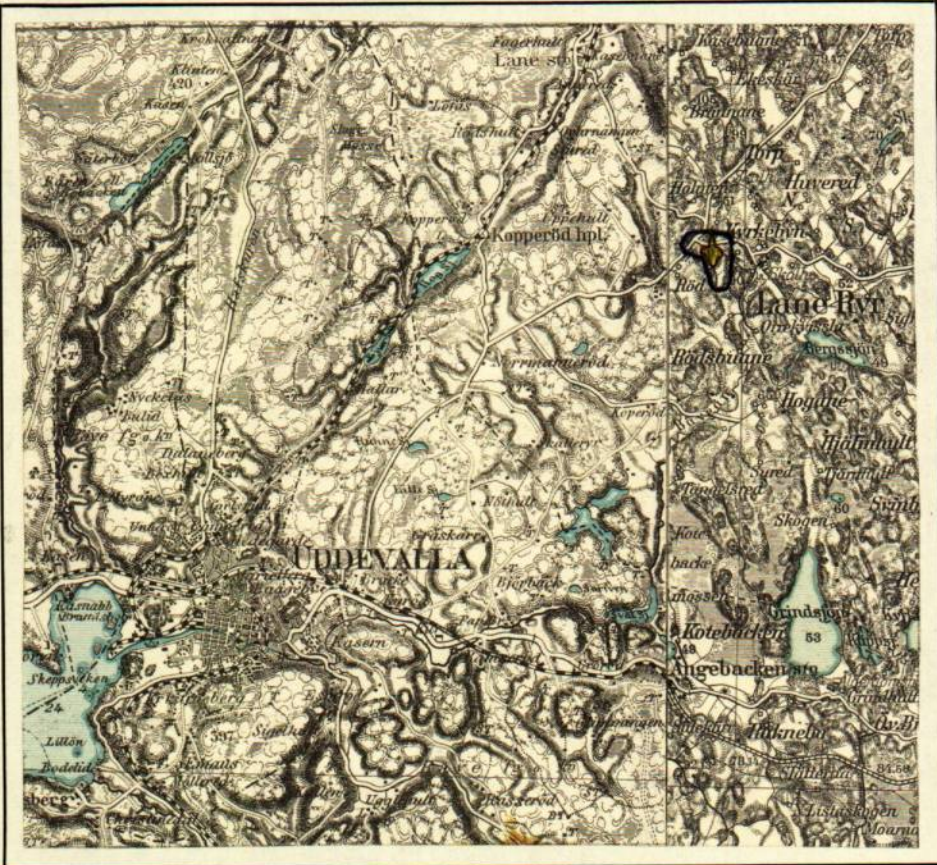
Utskrift:

Genom Kungl. Maj:ts nådiga brev den 30 juni 1938 fastställd till
eftervärdering vid arbetets utförande. Stockholm den 16 september
1938. På Kungl. Lantbrukstyretnus vägnar: Albert Smith.

Bestyrkes i Gäddstens vägnar:

W. Karlsson

Översiktskarta.

Skala 1:100000.

Arvige

Betänkande

ifråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till 1/4 mtl.

⁷
Berg 1 i Lane-Ryrs socken, Göteborgs och Bohus län, avgivet till frågan om företagets understödjande med statsmedel.

L ä g e: Ågorna till nämnda fastighet äro belägna 0,5 - 1,0 kilometer väster om Lane-Ryrs kyrka och 7 - 8 km. nordost från Uddevalla stad. Å vidstående översiktskarta är det av vatten besvärade området till läge och ungefärlig utsträckning utmärkt med gul färg.

B e s k a f f e n h e t: Området ifråga hävdas till övervägande del såsom åker, vilken består av 0,2-0,3 m. mylla på lera över större delen av området och av 1 - 2 m. torvjord på en mindre del invid en mosstrakt, vilken ock kan röna inverkan av avloppets upptagande. Loppets otillräcklighet besvarar jorden med högt grundvatten som icke tillstädjer alstringsförmågans utnyttjande.

A r e a l: Området inrymmer 3,222 hektar åker och 0,904 hektar annan mark, tillhoppa 4,126 hektar.

U n d e r s ö k n i n g, f ö r s l a g m. m.: Vid syneförrättning enligt vattenlagen hava undersökningar av avlopp och mark ägt rum, förslag till vattenavledningen uppgjorts, beräkning av kostnaderna verkställets, båtnaden uppskattats samt deltagningsskyldigheten reglerats. Mot det vid förrättningen meddelade utlåtandet hava besvär ej anförts såsom framgår av närslutet diariibevis.

V a t t e n a v l e d n i n g e n: I nämnda utlåtande finnes nederbördsområdet till sin storlek och sin natur angivet ävensom till avrinning

kommande vattenmängd samt föreslagna dimensioner och lutningar å avloppet uppgivna. Profil- och sektionsritningar åskådliggöra närmare avloppets gestaltning.

B å t n a d: Den genom företagets utförande uppkommande båtnaden har skattats till ett värde av 2358:10 kronor.

K o s t n a d: Vattenavledningen, utförd enligt förslaget, har beräknats draga en kostnad av 2000:- kronor.

A r b e t s t i d: I det vid syneförrättningen meddelade utlåtandet är föreskrivet att arbetena böra vara bragta till slut senast vid 1939 års utgång.

S t a t s u n d e r s t ö d: Fastighetens ägare, vilken jämväl besitter de fastigheter Holmen ⁷ 1 och ⁸ 1, genom vilka loppet har sin väg, ifrågasätter bidrag från statens avdikningsanslag till bestridande av kostnaderna för företagets genomförande.

Kostnaden för arbete och material tillika med utgifter för förrättning och utredning belöper sig till 2153:69 kronor. Förhållandet mellan detta tal och talet för båtnadsvärdet är såsom 0,91:1,00. Enligt villkoren för tillgodonjutande av bidrag från förenämnda anslag och tillämpad norm vid tilldelningen skulle företaget kunna understödjas med belopp, svarande mot 46,85 % av förenämnda kostnad d.v.s. i jämnat tal med 1000:- kronor såsom bidrag från nämnda anslag.

H a n d l i n g a r m.m.: Betänkandet åtföljes av: Översiktskarta, kostnadssammandrag, diariibevis ifråga om besvär mot syneförrättningen, avskrift av syneförrättningshandlingar i ett häfte, kopia av ritningar

i ett blad samt arvodesräkning.

Göteborg den 11 mars 1938.

C.B. Carlson.

Kostnadssammandrag.

1/ Vattenavledningen, enligt vid syneförrättningen

verkställd beräkning kronor 2000:-

2/ Syneförrättnings- och utredningskostnader " 153:69

Summa kronor 2153:69

Göteborg den 11 mars 1938.

C.B. Carlson.

Vid arbetsplanens fastställande har kostnaden för företaget
beräknats till 2153 kronor 69 öre. Stockholm den 16 september
1938. På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar: Albet Smith.
Instyrkes & tjänstens vägnar:

W. Harex

Avskrift:

Protokoll vid syneförrättning beträffande
vattenavlopp från ägor till 1/4 mtl. Berg 1⁷ i Lane-
Ryrs socken, Göteborgs och Bohus län.

§ 1.

Den 16 december 1937 i Holmen.

Närvarande: undertecknad, förrättningsman samt sökanden Vilhelm Larsson,

ägare till 5/16 mtl. Berg och till 1/2 mtl. Holmen,

ävensom ordföranden i styrelsen för Sunnervikens och Bullarens vägdistrikt

Ernst Olsson i Humlekärr.

Sökanden förklarade att han för torrläggning av ett låglänt av vatten i hög grad besvärat område inom honom tillhöriga fastigheten 1/4 mtl. Berg 1⁷ önskade avloppet från detta område, som hade sin väg norrut över sökanden tillhöriga fastigheter i Holmen och med utlopp i Bäveån, djupat och vidgat i nödig omfattning eller så långt åns vattenstånd det tillstodde.

Med avseende till den mellan ån och det låglänta området belägna högre terrängen, genom vilken vattnet hade sitt lopp, ifrågasatte sökanden nedläggning av en rörledning i det fördjupade diket åtminstone å den sträcka, som uppvisade fast underlag.

Därest loppet genom den över diket framdragna allmänna vägen i befintligt skick utgjorde hinder för den vattenavledning, som åskats av sökanden, finge enligt dennes mening de väghållningsskyldige sörja för och bekosta erforderlig nedsänkning eller ändring av loppet ifråga. Enligt vad

sökanden hade sig bekant anlades vägen år 1910 och brukades det område, om vars bättre torrläggning nu var fråga, till huvudsaklig del såsom åker vid nämnda tidpunkt. Såframt dessa uppgifter vore riktiga sade vägstyrelsens ordförande att intet var att erinra mot sökandens anspråk i avseende till ändring av loppet genom vägen.

Efter vidtagen besiktning av vattenloppet samt undersökning av marken, varvid tidigare upprättade profil- och sektionsritningar över loppets sträckning samt nivåkarta över det vattenbesvärade området tjänade till orientering, vart förslag till vattenavledningen uppgjort samt kostnad och båtnad beräknade, varpå meddelades följande

Utlåtande.

Avloppet ifråga faller inom Bäveåns nederbörnsområde nr 109.

Å kartan över avloppets sträckning är loppet utmärkt med en röd linje till den del, det ^{täckt} avses och med tvänne röda linjer i den del det avses öppet samt betecknat, den slutna sträckan med A-B och den öppna med B-C.

Sträckan A-B har att avleda vattnet från ett omkring 32 hektar stort område, bestående såväl av odlade fält som av skogbevuxen mark. Med avseende till förekomsten av odlad och skogklädd mark, till lutningsförhållandena och nederbörds mängden i trakten kan den ordinära högvattenmängden härledas ur en tillrinning vid flöden av omkring 1,5 liter i sekunden från varje hektar i medeltal och sålunda beräknas till 48 sek.liter.

I den ledning förslaget upptager till anläggning och vilken skulle utgöras av cementrör med 12" (30 cm.) invändig diameter, lagda i lutning 2:1000, förmår nämnda vattenmängd avbördas utan avsevärt övertryck, så

vitt vanligt vattenstånd uppträder i Båveån. Vid stigande vattenstånd i ån och samtidig högvattenföring i ledningen höjes vattenståndet jämväl vid intaget, där det vid tillfällen, då ordinärt högvattenstånd inträffar i Båveån, kan uppnå en nivå om vid pass 0,80 m. över ledningens underkant. Enär de lägsta delarna av området, som avses förbättrats, ligga bortåt 0,50 meter över nämnda högvattennivå, föreligger näppeligen någon fara för översvämning, därest ledningen anbringas på föreslaget sätt. Ledningen möjliggör ock den torrläggning av området ifråga som Båveåns medelvattenstånd tillstädjer.

Inom den mest låglänta delen av området förutsätter förslaget upptagandet av öppet dike med anslutning till förenämnda ledning vid B och med en bottenlutning 0,5:1000, bottenbredd 0,30 m. och slänt 1:1,5, vilken sistnämnda dock i övre delen, där torvmyr möter, ökas till 1:1. Vid utloppet i Båveån förutsattes ock öppet dike med 0,30 meters bottenbredd och slänt 1:1,5 på en sträcka av 20 meter.

Vid det förhållandet att den över vattenavloppet framdragna allmänna vägen såvitt kunnat utrönas, påbörjats före den 1 januari 1880 samt marken uppströms vägen vid tiden för dennas anläggande brukades såsom åker, äro de väghållningsskyldige jämlikt 7:8 vattenlagen pliktige vidkännas kostnaden för den ändring av loppet genom vägen som ledningens framdragande enligt förslaget betingar. I befintligt skick tillstädjer nämligen loppet genom vägen icke den torrläggning, som avses vunnit med ledningens nedläggning och vilken icke innebär avvattning till större djup än 1,2 m.

Under förutsättning att ändringen av loppet genom vägen företages medelst nedsänkning av bottenstenarna och inläggning av cementrör av samma dimensioner som den till anläggning föreslagna ledningens erfordras brunnar på ömse sidor om vägen för nedledandet av vägdikenas vatten. Dylig brunn kan ock vara påkallad omedelbart ovanför ägovägen vid 1. Där rest loppet genom allmänna vägen bibehålles öppet, blir stensättning kring ledningens mynnningar på ömse sidor vägen erforderlig i likhet med vad förslaget anger vid ledningens begynnelse- och slutpunkter ävensom slamrum vid intagsstället.

Vid arbetenas utförande iakttages följande:

Ledningen skall utgöras av prima cementrör, uppfyllande kommunaltekniska föreningens bestämmelser om hållfasthet och täthet och läggas i det läge och den lutning förslaget anger.

Kring mynningarna befastes med sten och anslutande öppet dike stensättes i botten och sidor med kraftig sten till trygghet mot åverkan, varjämte slamrum anordnas vid intaget medelst i botten nedsänkt cementrör om minst 0,5 meters djup under bottennivån ~~och med minst 0,5 meters djup under bottennivån~~ och med minst 18" (45 cm.) diameter.

Dagvattenbrunnar anläggas på de i förslaget utmärkta ställena och utgöras av 45 cm. cementrör, nedsatta 0,50 m. under ledningens underkant, försedda med hål för vattnets inledande samt med botten och lock av tjärad plank eller cement. Rören kringläggas med småsten eller skärv.

De öppna avloppssträckorna erhålla bottenläge, bottenbredd och slänt i enlighet med förslaget.

Uppgrävd jord och sten lägges minst en meter från loppets kanter och med en lutning mot dessa icke skarpare än 1:1 samt förses med öppningar i slänt 1:1 vid svackor och tillstötande diken.

Där ras tilläventyrs inträffar istandsättes omedelbart.

Vid ledningens nedläggande anlitas i dylikt värv kunnig person och utförandet av arbetet i dess helhet anförtros lämpligen åt en därtill skickad, med vilken kontrakt om utförandet i överensstämmelse med ovan givna föreskrifter bör upprättas.

Arbeten må begynna omedelbart samt böra vara bragta till slut senast vid 1939 års utgång. Innan påhöljning av ledningen äger rum bör nedläggningen vara avsynad och godkänd av lantbruksingeniör. Täckning bör därefter ske till minst 80 cm. höjd över ledningen.

För de öppna avloppssträckorna uppgrävd jord och sten bör vara undan-
skaffad eller utspridd senast tre år efter sträckornas färdigställande.

Rensning av brunnar, slamrum och öppna sträckor sker så fort denna åtgärd är påkallad.

Skyldigheterna i avseende till anläggning och underhåll äro knutna
till sökandens fastighet 1/4 mtl. Berg 1.

Enär båtnaden genom de ifrågakommande arbetenas utförande icke uppgår till värde, som jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen förpliktar till avgift, varom avhandlas i nämnda lagrum, skall avgift av dylik art icke erläggas.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av sökanden.

Därest talan mot förrättningen finnes påkallad må denna talan föras vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvären för att komma under prövning skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivna dag för förrättningens avslutande.

§ 3.

Sedan tillkännagivits att förrättningshandlingarna och ritningarna skulle förvaras hos sökanden Vilhelm Larsson i Holmen pr Lane-Ryr förklarades förrättningen avslutad.

Holmen den 16 december 1937.

C.B. Carlson.

R e s o l u t i o n .

Översändes till lantbruksingenjören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del, som förordnas att i laga ordning verkställa i bilagda handlingar omförmäld förrättning; skolande bevis om detta förordnandes emottagande skyndsamt hit insändas.

Göteborg, i landskansliet, den 12 maj 1936.

Malte Jacobsson.

Ragnar Jacobsson.

Till Konungens Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län.

Undertecknade anhålla härmed om förordnande för behörig person att jämlikt 10 kap. vattenlagen verkställa syneförrättning i avseende å vattenavlopp (avloppsdikey) för torrläggning av mark hörande till hemmanen

1/2 Holmen 5/16 Berg i Lane-Ryrs socken.

Företaget förmenas beröra följande fastigheter:

Holmen 1/2 mtl. Ägare Wilhelm Larsson,

Berg 5/16 " " den samma.

Holmen, Lane-Ryr den 25 November 1935.

Wilhelm Larsson, Ägare till 1/2 mtl. Holmen,

5/16 " Berg.

[illegible]

Socken, hemman	Registernummer	Mantal	Ägofigures nummer	Ägare och ägobeskrivning
Berg	1 ⁷	1/4		<u>Wilhelm Larsson.</u>
			1	åker. 0,2-0,3 m. mylla på lera
			2	" " " "
			3	" " " "
			4	" " " "
			5	" " " "
			6	" 1-2 m. torvfjord
			7	" 0,2-0,3 m. mylla på lera
			8	väg
			9	avlopp
			10	betesmark. kærretorv
			11	mosse, trädbevuxen. <u>torv</u>
				Summa

Areal								Värde						Båtnadsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		före företaget			efter företaget					
								för har	för ägofigur	öre	för har	för ägofigur	öre			
har	ar	har	ar	har	ar	har	ar	kr.	kr.	öre	kr.	kr.	öre	kr.	öre	%
06,8								1500	102	-	1600	108	80	6	80	
23,2								1350	313	20	"	371	20	58	-	
62,5								850	531	25	"	1000	-	468	75	
90,0								1050	945	-	"	1440	-	495	-	
46,8								500	234	-	1500 (1600)	702	-	468	-	
64,4								450	289	80	1350 (1400)	869	40	579	60	
28,5								1050	299	25	1600	456	-	156	75	
						01,2										
						06,0										
					11,6			400	46	40	800	92	80	46	40	
					78,8			300	236	40	400	315	20	78	80	
3	22,2				90,4		07,2		2997	30		5355	40	2358	10	
Holmen den 16 december 1937.																
C.B. Carlson.																

Kostnadsförslag

till vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till 1/4 mtl. Berg 1
i Lane-Ryrs socken, Göteborgs och Bohus län.

Läge.	Längd i me- ter.	Arbete: schaktning, spräng- ning, uppläggning; jordart, m.m.	An- tal	å kro- nor.	Kost- nad.		Summa kostnad.	
					kr.	ö.	kr.	ö.
<u>Sträckan A-B-C.</u>								
A 0-2 -0+20 0+20	22	Lera med ngt.rötter kubm. Kringmurning och släntskoning, enligt ritning	60	1-			60	-
0+20-3+4	284	Ledning av 12" cementrör; in- köp av rören jämte transport lm. Grävning, läggning och påfyll- ning lm.	278	3,60	1000	80		
1+10,2+60, 2+70		Brunnar av 18" cementrör, enl. ritning st.	3	40,-	120	-		
3+4		Intag med släntskoning och slämficka, enl. ritning			60	-	1554	40
3+4-4+20	116	Lera kubm. Torv och lera med rötter och stubbar kubm.	200	0,75	150	-		
		För oförutsedda fall, arbetets tillsyn m.m. tillägges o:a 10 %	60	0,90	54	-	204	-
							181	60
S u m m a							2000	-

Helmen den 16 december 1937.

Holmen den 16 december 1937.

C. B. Carlsson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Carlsson

Räkning

å arvode beträffande företag, avseende vattenavlopp för torrläggning av
mark hörande till 1/4 mtl. Berg 1 i Lane-Ryrs socken, Göteborgs och Bo-
hus län.

kronor.

1937	Maj	21 Undersökning och avvägning, 1 dag.		12:-
		Arealuträkning,	11 st. å 0,07= 0:77	
			4,198 har " 0,20= <u>0:84</u>	1:61
		Ägobeskrivning, 11 st.fig.		1:50
		Uppskattning	4:-	
		pr ytenhet st.9 å 0,06= 0:54		
		" " " " 0,12= <u>1:08</u>		5:62
		Längdprofil 1:2000	2:-	
		Sektioner,	11 st. å 0,22= 2:42	
		Blad	1 " <u>3:-</u>	7:42
		Hydrografisk utredning, 32 har		2:01
		Dimensionsberäkning, 3,50+10,-		13:50
		Inritning av avlopp	1:-	
			21 cm. å 0,03= <u>0:63</u>	1:63
		Arbetsbeskrivning,	1 sid.	3:-
		Kostnadsberäkning	4:-	
			<u>2:-</u>	6:-
		Förslag till ut- och inlopp samt brunn		
		1/3 dag		4:-
		Sammanträde och protokoll, 1/2 dag		6:-
		Utlåtande, 4 sid.		12:-
		Rubrik m.m. å karta		4:-
		Registrering i lantm.kontoret, 1/6 dag		2:-
		Kopia av plankarta	7:-	
		fig. 11 st. å 0,10= 1:10		
		4,198 har " 0,28= 1:18		
		64 tal " 0,02= 1:28		
		grundbelopp	1:75	
		21 cm. " 0,05= <u>1:05</u>		
		Överföres	13:36	82:29

	Överfört	13:36	82:29
Kopia av profiler m.m.	0,42km. á 7,- = 2:94		
" " sektioner	11 st. " 0,22= 2:42		
" " ut- och inlopp samt brunn	<u>4:-</u>	9:36	
Avskrift av handlingar,	11 sid.á 0,55	<u>5:50</u>	28:22
Översiktskarta 1 2 ex.	8:-		
Betänkande, 2 sid.	6:-		
Kopia av plankarta	13:36		
" " profil- och sektionsritn. 9,36x0,75=	7:02		
Avskrift av handlingar,	12 sid.á 0,55	6:60	
Diariibevis	<u>2:20</u>		43:18
<u>S u m m a kronor</u>			<u>153:69</u>

Därest klandertalan mot denna räkning finnes påkallad må denna talan föras vid Lane häradsrätt inom tre månader från nedanskrivna dag.

Göteborg den 13 april 1938.

[Signature]